

**AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO
IM. EUGENIUSZA PIASECKIEGO W POZNANIU**

Filia w Gorzowie Wielkopolskim

Kierunek: Fizjoterapia

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu: **FIZJOTERAPIA KLINICZNA W REUMATOLOGII**

Kod przedmiotu: **ZWKF_FT_J_O_D.16_s**

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot/moduł: **Zakład Fizjoterapii**

Osoba odpowiedzialna za kartę – koordynator przedmiotu:

dr n. med. Ewa Latour

Osoby prowadzące przedmiot:

1. dr n. med. Ewa Latour
2. mgr Izabela Różycka

Data opracowania: **30.09.2021 r.**

1. Podstawowe informacje

Forma studiów	studia stacjonarne			
Stopień studiów	studia jednolite magisterskie			
Profil	praktyczny			
Specjalność	–			
Rok studiów / semestr	rok 3, semestr 6			
Status przedmiotu	obowiązkowy			
Język przedmiotu	polski			
Forma zajęć	wykład	ćwiczenia	seminaria	inne
Wymiar zajęć	15	30		
Liczba punktów ECTS	2			

2. Cele przedmiotu

C1	Zrozumienie specyfiki problemów zdrowotnych i funkcjonalnych pacjentów z chorobami reumatologicznymi.
C2	Nabycie umiejętności instruowania pacjentów z chorobami reumatologicznymi zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu
C3	Nabycie umiejętności oceny stanu pacjentów z chorobami reumatologicznymi.
C4	Nabycie umiejętności wykonywania zabiegów z zakresu fizjoterapii u pacjentów z chorobami reumatologicznymi.
C5	Nabycie umiejętności wykonywania pionizacji i nauki chodzenia pacjentów z chorobami reumatologicznymi.
C6	Nabycie umiejętności stosowania zasad prawidłowej komunikacji z pacjentem z chorobami reumatologicznymi.

3. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności i innych kompetencji:

- wiedza z zakresu anatomii i fizjologii,
- znajomość systematyki ćwiczeń w kinezyterapii;
- wiedza i umiejętności z zakresu klinicznych podstaw fizjoterapii w reumatologii.

4. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych:

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 7)
EK1	zna i rozumie etiologię, patomechanizm, objawy i przebieg dysfunkcji narządu ruchu w zakresie reumatologii w stopniu umożliwiającym racjonalne stosowanie środków fizjoterapii	D.W1	P7S_WG P7S_WK
EK2	zna i rozumie zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najważniejszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie reumatologii w stopniu umożliwiającym stosowanie środków fizjoterapii	D.W2	P7S_WG P7S_WK

Symbol	Efekty uczenia się dla przedmiotu Po zrealizowaniu przedmiotu student:	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Odniesienie do charakterystyk II stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji (poziom 7)
EK3	potrafi instruować pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych	D.U7	P7S_UK
EK4	potrafi przeprowadzić testy funkcjonalne przydatne w reumatologii, takie jak ocena stopnia uszkodzenia stawów i ich deformacji, funkcji ręki oraz lokomocji u pacjentów z chorobami reumatologicznymi	D.U8	P7S_UW
EK5	potrafi planować, dobierać – w zależności od stanu klinicznego i funkcjonalnego pacjenta – i wykonywać zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, chorobami przyczepów mięśni, zmianami zwyrodnieniowo-wytwórczymi stawów oraz ograniczeniami zakresu ruchu lub pozastawowymi zespołami bólowymi o podłożu reumatycznym	D.U9	P7S_UW
EK6	potrafi wykonywać pionizację i naukę chodzenia pacjentów z chorobami reumatologicznymi, a także usprawnianie funkcjonalne ręki w chorobie reumatoidalnej	D.U10	P7S_UW
EK7	potrafi instruować pacjentów z chorobami reumatologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi, w tym poprawiającymi funkcję chwytą	D.U11	P7S_UK
EK8	potrafi stosować zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu terapeutycznego	D.U47	P7S_UK P7S_UO

5. Treści programowe

WYKŁADY		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
W1	Fizjoterapia w reumatologii – rys historyczny, zasady proponowane przez Narodowy Instytut Reumatologii – Myśl rehabilitacyjna Prof. Seyfrieda.	2
W2	Choroba zwyrodnieniowa. Zasady protezowania stawów. Fizjoterapia w alloplastykach stawu kolanowego i biodrowego	2
W3	Fizjoterapia w alloplastykach stawu kolanowego i biodrowego.	2
W4	Wytyczne The European League Against Rheumatism – EULAR i American College of Rheumatology – ACR dla fizjoterapii w chorobach reumatycznych takich jak: reumatoidalne zapalenie stawów, młodzieńcze idiopatyczne zapalenie stawów, zeszytniające zapalenie stawów kręgosłupa, choroba zwyrodnieniowa stawów, osteoporoza, zapalenie tkanek okołostawowych.	2

W5	Zasady planowania i programowania fizjoterapii pacjentów z uogólnionymi chorobami tkanki łącznej: reumatoidalne zapalenie stawów, toczeń rumieniowaty układowy, zapalenie skórno-mięśniowe, twardzina układowa w odniesieniu do patomechaniki narządu ruchu, objawów i zmian przeciążeniowych, z uwzględnieniem przeciwwskazań do prowadzenia terapii.	2
W6	Zasady planowania i programowania fizjoterapii pacjentów ze spondyloartropatiami, z osteoporozą oraz chorobami zwyrodnieniowymi, przeciwwskazania oraz możliwe modyfikacje postępowania fizjoterapeutycznego z uwzględnieniem patomechanizmu chorobowego i występujących zmian przeciążeniowych.	2
W7	Zasady planowania i programowania fizjoterapii pacjentów z zapaleniem tkanek miękkich, dną moczanową oraz chorobami reumatycznymi wieku rozwojowego	1
W8	Zasady planowania i programowania usprawniania funkcjonalnego ręki, pionizacji i nauki chodu pacjentów z chorobami reumatologicznymi.	2
	Razem	15
ĆWICZENIA		
Lp.	Tematyka zajęć Opis szczegółowych bloków tematycznych	Liczba godzin
ĆW1	Osteoporoza – choroba cywilizacyjna: profilaktyka i leczenie.	2
ĆW2	Układowe zapalne choroby tkanki łącznej: rozpoznanie, program rehabilitacji (RZS, Toczeń układowy, Twardzina układowa, Zespół Sjogrena, jałowa martwica kości).	8
ĆW3	Choroby metaboliczne i endokrynologiczne w reumatologii: rozpoznanie i program fizjoterapii (Dna moczanowa, zespół metaboliczny, choroby tarczycy, przysadki, przytarczyc).	8
ĆW4	Choroby zwyrodnieniowe stawów i kręgosłupa: rozpoznanie i proces fizjoterapii i zaopatrzenie ortopedyczne(dyskopatie, Choroba Bastrupa ,Choroba Scheuermanna, zwyrodnienia stawów).	8
ĆW5	Seronegatywne spondyloartropatie: rozpoznanie, proces fizjoterapii (ZZSK, Łuszczycowe zapalenie stawów, zapalne choroby jelit).	4
	Razem	30

6. Metody dydaktyczne

M1	Wykład informacyjny.
M2	Pokaz i objaśnienie.
M3	Analiza przypadku.
M4	Praca w grupach.

7. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim, w tym:	
Godziny wynikające z planu studiów	45
Godziny bez udziału nauczyciela wynikające z nakładu pracy studenta, w tym:	

Przygotowanie się do zajęć	5
Przygotowanie do zaliczenia	5
Sumaryczna liczba godzin dla przedmiotu wynikająca z całego nakładu pracy studenta	55
Sumaryczna liczba punktów ECTS dla przedmiotu	2

8. Metody oceny

a. Ocena formująca

F1	Ocena przygotowania do zajęć.

b. Ocena podsumowująca

P1	Zaliczenie praktyczne.

c. Warunki zaliczenia przedmiotu

- obecność na zajęciach zgodnie z regulaminem studiów;
- aktywny udział w zajęciach klinicznych;
- pozytywna ocena z zaliczenia praktycznego.

9. Kryteria oceny

Efekt uczenia się EK1–EK2	
na ocenę 2	Student nie nabył wiedzy wymaganej programem studiów.
na ocenę 3	Student w ogólnym zakresie zna i rozumie: – pojęcia z zakresu fizjoterapii w reumatologii, – przyczyny, objawy, zasady diagnozowania najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie reumatologii, – zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najważniejszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie reumatologii.
na ocenę 4	Student zna i różnicuje: – pojęcia z zakresu fizjoterapii w reumatologii, – przyczyny, objawy, zasady diagnozowania najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie reumatologii, – zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najważniejszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie reumatologii.
na ocenę 5	Student zna, różnicuje, bezbłędnie charakteryzuje i interpretuje: – pojęcia z zakresu fizjoterapii w reumatologii, – przyczyny, objawy, zasady diagnozowania najczęstszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie reumatologii, – zasady diagnozowania oraz ogólne zasady i sposoby leczenia najważniejszych dysfunkcji narządu ruchu w zakresie reumatologii.
Efekt uczenia się EK3–EK8	
na ocenę 2	Student nie nabył umiejętności wymaganych programem studiów.
na ocenę 3	Student z pomocą nauczyciela lub samodzielnie, popełniając drobne błędy i niedokładności:

	– instruuje pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych, – przeprowadza testy funkcjonalne przydatne w reumatologii, takie jak ocena stopnia uszkodzenia stawów i ich deformacji, funkcji ręki oraz lokomocji u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, – planuje, dobiera i wykonuje zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, chorobami przyczepów mięśni, zmianami zwyrodnieniowo-wytwórczymi stawów oraz ograniczeniami zakresu ruchu lub pozastawowymi zespołami bólowymi o podłożu reumatycznym, – wykonuje pionizację i naukę chodzenia pacjentów z chorobami reumatologicznymi, a także usprawnianie funkcjonalne ręki w chorobie reumatoidalnej, – instruuje pacjentów z chorobami reumatologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi, w tym poprawiającymi funkcję chwytą – stosuje zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu terapeutycznego.
na ocenę 4	Student samodzielnie, bez dodatkowej pomocy lub podpowiedzi nauczyciela, z nielicznymi błędami: – instruuje pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych, – przeprowadza testy funkcjonalne przydatne w reumatologii, takie jak ocena stopnia uszkodzenia stawów i ich deformacji, funkcji ręki oraz lokomocji u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, – planuje, dobiera i wykonuje zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, chorobami przyczepów mięśni, zmianami zwyrodnieniowo-wytwórczymi stawów oraz ograniczeniami zakresu ruchu lub pozastawowymi zespołami bólowymi o podłożu reumatycznym, – wykonuje pionizację i naukę chodzenia pacjentów z chorobami reumatologicznymi, a także usprawnianie funkcjonalne ręki w chorobie reumatoidalnej, – instruuje pacjentów z chorobami reumatologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi, w tym poprawiającymi funkcję chwytą – stosuje zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu terapeutycznego.
na ocenę 5	Student samodzielnie i bezbłędnie: – instruuje pacjentów lub ich opiekunów w zakresie wykonywania ćwiczeń i treningu medycznego w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych, – przeprowadza testy funkcjonalne przydatne w reumatologii, takie jak ocena stopnia uszkodzenia stawów i ich deformacji, funkcji ręki oraz lokomocji u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, – planuje, dobiera i wykonuje zabiegi z zakresu fizjoterapii u pacjentów z chorobami reumatologicznymi, chorobami przyczepów mięśni, zmianami zwyrodnieniowo-wytwórczymi stawów oraz ograniczeniami zakresu ruchu lub pozastawowymi zespołami bólowymi o podłożu reumatycznym, – wykonuje pionizację i naukę chodzenia pacjentów z chorobami reumatologicznymi, a także usprawnianie funkcjonalne ręki w chorobie reumatoidalnej,

	– instruuje pacjentów z chorobami reumatologicznymi w zakresie wykonywania ćwiczeń w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi, w tym poprawiającymi funkcję chwytą – stosuje zasady prawidłowej komunikacji z pacjentem oraz komunikować się z innymi członkami zespołu terapeutycznego.

10. Macierz realizacji przedmiotu

Efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla programu studiów	Cele przedmiotu	Treści programowe	Metody dydaktyczne	Sposoby oceny
EK1	D.W1	C1	W1–W8	M1–M3	F1, P1
EK2	D.W2	C1	W1–W8	M1–M3	F1, P1
EK3	D.U7	C2	ĆW1–ĆW5	M2–M4	F1, P1
EK4	D.U8	C3	ĆW1–ĆW5	M2–M4	F1, P1
EK5	D.U9	C3	ĆW1–ĆW5	M2–M4	F1, P1
EK6	D.U10	C5	ĆW1–ĆW5	M2–M4	F1, P1
EK7	D.U11	C2	ĆW1–ĆW5	M2–M4	F1, P1
EK8	D.U47	C6	ĆW1–ĆW5	M2–M4	F1, P1

11. Wykaz piśmiennictwa

a. Piśmiennictwo podstawowe

1.	Księżopolska-Orłowska K., <i>Fizjoterapia w reumatologii</i> , PZWL, Warszawa 2013, wyd. 1.
2.	Rosławski A., <i>Ćwiczenia lecznicze w chorobach reumatycznych</i> , PZWL, Warszawa 2019, wyd. 2.

b. Piśmiennictwo uzupełniające

1.	Sudoł-Szopińska I., <i>Atlas RTG zapalnych chorób reumatycznych</i> , PZWL, Warszawa 2019.
2.	Snaith M., <i>Diagnostyka obrazowa zapalnych chorób reumatycznych</i> , PZWL, Warszawa 2019.

12. Zatwierdzenie karty przedmiotu do realizacji

.....

(miejscowość, data) (kierownik zakładu) (dziekan wydziału)

Przyjmuję do realizacji (data i podpisy osób prowadzących przedmiot)